

Mișcarea ca scop în sine

Ridicând la parametri greu imaginabili deviza Centrului Național al Dansului, cinci dintre acești „Oameni care mișcă lumea” – Carmen Coțofană, Maria Baroncea, Florin Fieroiu, Brynjar Bandlien și Florin Fluieraș – au creat, sub direcția artistică a lui Eduard Gabia, un veritabil *perpetuum mobile*, ce funcționează cu o frenezie în continuă creștere, în cuprinsul unui ceas incandescent trăit în prezența publicului.

Ideea de mișcare infinită se regăsește și în formula adoptată drept titlu (**8 days a week** însemnând, într-o asemenea citire, săptămâna mereu reluată, cu cea de-a opta sa zi), ca și în „coloana sonoră” a spectacolului: produsă chiar de către dansatori, aceasta constituie o originală experiență heterofonică, realizată prin întoarcerea independentă de către fiecare interpret a unui același motiv (de câteva sunete, extrem de simplu), care se suprapune și se întretaie astfel absolut aleatoriu. (Desigur că, pentru spectatorii înzestrați cu auz muzical, falsurile generate de glasurile total needucate pentru cânt reprezintă o tortură prelungită; noroc că măcar se fredonează în surdină, cu gura închisă!)

Deși conceput într-o coregrafie colectivă (aparținând interpreților înșiși), în care hazardul ocupă un loc considerabil, spectacolul acesta nu este totuși integral unul de improvizație, căci de la o mișcare browniană (cei cinci dansatori merg haotic, cu ochii închiși, pipăind orbește și, din când în când, lovindu-se de mobilier și de pereți, dar evitându-se reciproc cu mare grijă) se trece la etalarea unor acțiuni individuale, inițial banale, apoi din ce în ce mai absurde (și – implicit – mai comice), pentru a se ajunge la interacțiuni (în „combinări de cinci luate câte două”) care de care mai ciudate și mai pline de haz. Aici (și numai aici) intervine în ecuația artistică și cuvântul, câte un dansator solicitându-i altuia colaborarea pentru a-și pune în practică năstrușnica idee plastic-dinamică, iar apoi mulțumindu-i politicos; seriozitatea desăvârșită a actanților accentuează comicul situațiilor, stârnind fără greș ilaritatea publicului.

Dar creatorii-interpreți interacționează deopotrivă cu limitele spațiului de joc, căci „cutia neagră” a scenei se dovedește a fi mărginită, în spatele draperiilor, de elemente surprinzătoare: mai întâi pereții ascunși de catifea își probează duritatea nevăzută, respingând brutal trupurile dansatorilor; pe urmă, treptat, interpreții îi dezgolesc, intrând într-o luptă inegală cu țevile, scara sau ferestrele care îi străpung. Ba chiar și cu imensul covor de scenă, sub care Florin Fieroiu se strecoară cu obstinație, în momentul de apogeu al acestui nebun *moto perpetuo* din cea de-a treia seară a „Modulului Dans” din Festivalul Internațional de Teatru...

Textul ca suveran

În absența vreunui program de sală (n-a existat nici măcar o foaie dactilografiată, cu minimumul de informații indispensabile, referitoare la paternitatea unor elemente esențiale ale montării: scenografie, muzică, lumini și chiar interpretare – căci, nu-i așa, este foarte posibil ca printre spectatori să se fi aflat unii care n-o cunoșteau pe Vava Ștefănescu...), publicul ultimei seri de dans din Festivalul Național de Teatru vor fi crezut inițial că **Julieta** oferită de către Teatrul Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca reprezintă o proiecție originală, în creația lui Visky András, a ilustrului personaj shakespearean. Ei bine, tragedia *acestei* Juliete contemporane (victimă a

celor mai cumplite persecuții politice, etnice și religioase) este într-alt fel cutremu-rătoare, iar discursul scriitorului maghiar îi conferă o formidabilă forță emoțională prin demnitatea cu care eroina suportă martirajul.

Necunoscând scrierea originală a lui Visky András, nu pot aprecia în ce constă *adaptarea* realizată de către Mihai Măniuțiu pentru acest spectacol; se prea poate ca el să fi extras dintr-un text mult mai amplu și mai divers imensul *monolog* pe care-l constituie *dialogul* Julietei cu Dumnezeu – caz în care meritul său *dramaturgic* este comparabil cu acela *regizoral*, concretizat nu numai în imaginarea unor situații scenice de șocantă pregnanță, ci și în transformarea *dansatoarei* Vava Ștefănescu într-o veritabilă *actriță*, capabilă să impresioneze prin rostire la fel de puternic ca și prin mișcare.

Mișcarea aceasta, creată de către *coregrafa* Vava Ștefănescu, este tot ce poate fi mai contrastant cu vorbirea monocordă (asemeni violoncelului acompaniind un ison figurat) ce relatează ororile unei existențe mutilate: cu gesturi spasmodice, de alienat sau de handicapat, Julieta se zbate pe fundul unui mormânt din care încearcă iar și iar să iasă, urcând mereu – către lumină – când una și când cealaltă dintre pantele de 45° ale celor doi pereți; jocul mărunț al tălpilor și al palmelor sale, cu care începe discursul coregrafic, își găsește corespondentul – către final – într-un imaginar dans popular; iar desenul cel mai plastic al întregului spectacol intervine în momentul când Femeia se retrage către public, făcând mătăanii în fața Divinității.

Dumnezeu, căruia i se adresează întrebări din ce în ce mai dureroase, este închipuit de către Mihai Măniuțiu drept o Poartă, care numai arareori se întredeschide (pentru a se reînchide imediat, în chip de negație) și doar la sfârșit (după ce mormântul va fi simbolic inundat de laptele răscumpărării suferințelor) își va îndepărta cele două canaturi suficient pentru a o primi pe Julieta, goală, în chip de supremă jertfă.

Ultima reprezentație de dans din Festivalul Național de Teatru s-a încheiat în ovațiile unui public care, la ora zece seara, poate nici nu știa că Vava Ștefănescu mai susținuse aceeași performanță interpretativă cu doar trei ceasuri înainte...

